

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ПОЛЯНКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

17.05.2022ел

№ 40-2

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Полянка авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә
жирләү урыннарын булдыру һәм карап тоту
тәртибе һәм зиратларның эшчәнлеге турында
Нигезләмәне раслау хақында

«Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12
гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы
5 пункты, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Полянка
авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан
Республикасы Спас муниципаль районы Полянка авыл жирлеге
Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Полянка
авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә жирләү урыннарын һәм
зиратларны карап тоту һәм аларның эшчәнлеге тәртибе нигезләмәне»
кушымта нигезендә раслау хақында.

2. Әлеге карарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында
[http:// www. spasskiy.tatarstan.ru](http://www.spasskiy.tatarstan.ru), хокукый мәгълүматның рәсми
сайтында (<http://pravo.tatarstan.ru>.) бастырып чыгарырга.

Полянка авыл жирлеге башкарма
комитеты житәкчесе:

А.Ю.Царев

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Полянка авыл
жирлеге муниципаль берәмлеге
депутатлары Советының 2022
елның 17 май 40-2 номерлы
караы белән расланды

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы
Полянка авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә жирләү урыннарын
булдыру һәм карап тоту һәм зиратларның эшчәнлеге тәртибе турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы «Жирләү һәм жирләү эше турында»гы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы «Үлгән кешеләрне жирләү буенча хезмәт күрсәтүгә гражданның хокуклары гарантияләре турында»гы Указы, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Полянка авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Нигезләмәдә Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән кулланыла торган төшенчәләр мәгънәдә кулланыла.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә терминнар һәм билгеләмәләр гамәлдәге законнар нигезендә кулланыла.

1.3. Полянка авыл жирлегендә зиратның үз билгеләнеше буенча, теләсә кайсы диндә вафат булган (һәлак булган) кешеләрне жирләү, аларның теләк белдерүен исәпкә алып, йә жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт караы буенча (1 нче кушымта).

1.4. Жәмәгать зиратларында үлгән (һәлак булган) хәрбиләрне, хәрби жыеннарга чакырылган гражданны, эчке эшләр органнары, янгынга каршы дәүләт хезмәте, наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен контрольдә тоту органнары хезмәткәрләрен, жинаять-башкарма системасы учреждениеләре һәм органнары хезмәткәрләрен, сугышта катнашучыларны, хәрби хезмәттән азат ителгән затларны жирләү өчен билгеләнгән хәрби участоклар булырга мөмкин, әгәр бу күрсәтелгән затларның ихтыярына каршы килмәсә яки якин туганнарының яки башка туганнарының теләкләренә каршы килмәсә.

1.5. Зиратларны жирләү мөмкинлеге буенча уртаклашалар:
- жирләүнең төрле төрләре житештерелә торган зиратлар;

- жирләнми торган зиратлар.

2. Жирләү урыннарын төзекләндерү һәм күмү урыннарын урнаштыру буенча таләпләр

2.1. Мәетләрне (жәсәдләрне) жирләү жирләүне оештыру бурычын үз өстенә алган затлар тарафыннан башкарыла. Әлеге затлар жирләүне оештыру процессын, шул исәптән жирләү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү, үлем турында белешмә алу, үлем турында таныклык, жирләүгә пособие алуны тормышка ашырырга тиеш.

2.2. Мәрхүмне жирләү бурычын үз өстенә алган затлар булмаган очракта, мәетне жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла.

Мәрхүмнәрнең мәетләрен (жәсәдләрен) жирләү көн саен 9 сәгатьтән 17 сәгатькә кадәр башкарыла. Аерым очракларда 21 сәгатькә кадәр жирләү рөхсәт ителә.

Жирләү урыны Башкарма комитет тарафыннан, үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган затка бирелеп билгеләнә.

Территория каждого кладбища подразделяется на зоны (кварталы) и секторы.

2.3. Мәрхүмне жирләү өчен жир участогы шул ук участка мәрхүмнең хатыны (ирен) яки якин туганы жиренең жирләү гарантиясен исәпкә алып түбәндәге күләмдә бирелә:

Жирләү төре	Жир кишәрлекләре күләме		
	озынлык, м	киңлек, м	мәйдан, кв.м.
Ялгыз каберлекләр	3,5	2,0	7,0
Туганнарча күмелгән	3,5	4,0	14,0
Для захоронения урны с прахом	0,8	1,1	0,88
Мәетне тартмада күмү			
Гаилә жирләүләре	3,5	8,0	28,0

2.4. Жирләү киртәсе жирләү өчен бирелгән жир участогыннан читкә чыгарга тиеш түгел.

2.5. Жирләү урыннары арасындагы аерма киңлегә 0,5 метрдан да ким булмашка тиеш.

Күмелү тирәнлегә 1,5 м дан 2 м га кадәр. Во всех случаях отметка дна могилы должна располагаться на 0,5 м выше уровня стояния грунтовых вод. Надмогильная насыпь должна быть высотой 0,3-0,5 м над поверхностью земли.

2.6. Зиратка төп керү юлында зиратның схематик планы куелган стенд урнаштырыла. Схематик планда төп зоналар (кварталлар) һәм зират секторлары, биналар һәм корылмалар, юллар, тарихи һәм мемориаль каберлекләр, транспорт тукталу урыннары, гомуми кулланылыштагы урыннар билгеләнә.

2.7. Зиратка килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

2.8. Зират территориясендә тыела:

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүгә бәйле булмаган транспорт хәрәкәте;

- зиратта урнашкан кабер корылмаларына, жиһазларга, корылмаларга һәм биналарга, яшел үсентеләргә зыян китерергә;

- этләрне урамда йөртү, йорт хайваннарын саклау, кошларны тоту;

- учак ягу, ком, балчык һәм грунт табу, агачны кисү, чүп-чар өю, коелган яфраклар һәм ботаклар өчен билгеләнмәгән урыннарда чүп-чар өю;

- зират ябылганнан соң зират территориясендә булу;

- кабер төзелеш материалларын һәм каберлекләрне һәм каберлекләрне төзекләндергәннән соң чүп-чар калдыру.

- билгеләнмәгән урыннарда сәүдә эшчәнлеген тормышка ашырырга.

2.9. Кабер өемнәре (кабер ташлары) бүлөп бирелгән җир участогы чикләрендә билгеләнә. Бүлөп бирелгән җир кишәрлеге чикләреннән читтә урнаштырылган кабер корылмалары мондый кабер өстенә куелган затлар хисабына сүтелергә тиеш.

2.10. Мәрхүмнәрнең мәетен эксумацияләү гамәлдәге законнар нигезендә һәм санитар һәм экологик нормалар таләпләренә туры китереп башкарылырга тиеш.

2.11. Үлгән кешеләрнең жәсәдләрен яңадан җирләүне ком грунтларында җирләгәннән соң бер елдан да иртәрәк һәм өч елдан да иртәрәк түгел – чимал грунтларында башкарырга киңәш ителми.

2.12. Кабердән жәсәдләрне тартып алу һәм аларны башка урынга күчерү өчен рәхсәт Башкарма комитет тарафыннан рәсмиләштерелә.

2.13. Җирләүне рәхсәт итү өчен күмелгән кешенең туганы гаризасы, аеруча куркыныч йогышлы авыруларның булмавы турында санитария-эпидемиология күзәтчелеге органы бәяләмәсе нигез булып тора.

2.14. Мәет алганнан соң каберләр кулланылырга рәхсәт ителгән дезинфекция чаралары белән дезинфекцияләнергә тиеш, кичекмәстән салынган һәм туфрак өслеге планлаштырылган.

2.15. Вәкаләтле органнар таләбе буенча эксумация үткәргәндә, аның тәртибе гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә.

2.16. Элеккеге күмелгән урынга кабат күмелү санитар-эпидемиологик күзәтчелек органнары тарафыннан билгеләнгән тулы минерализация чоры тәмамланганнан соң гына рәхсәт ителә, әмма егерме елдан да соңга калмыйча.

2.17. Жирләү процессы барлыкка килә торган транспорт чаралары зиратны эксплуатацияләүче махсус хезмәт тарафыннан жирләү эше мәсьәләләре буенча бирелгән пропуск нигезендә зират территориясенә тоткарлыксыз бару хокукына ия.

2.18. Гаилә (туганар) күмелгән урыннарны карап тоту һәм төзекләндерү зиратның архитектура-ландшафт тирәлегенә, санитария нормалары һәм кагыйдәләре, шулай ук гамәлдәге законнар һәм муниципаль хокукый актларның башка таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.19. Барлыкка килә торган, шулай ук гамәлдәге жирләү урыннары сүтелергә тиеш түгел һәм даими су басу, жир тетрәү һәм башка табигый бәла-казалар янаган очракта, жирле үзидарә органнары карары буенча гына күчәрелергә мөмкин.

2.20. Жәмәгать зираты территориясә түбәндәге функциональ зоналарны үз эченә алырга тиеш:

- Керү зонасы.

Керү зонасында автотранспортка керү - чыгу, шәхси һәм жәмәгать транспорты өчен автостоянка каралган.

- Күмү зонасы.

Күмү зонасы-Жирләү эшләре алып барыла торган жәмәгать зиратының төп функциональ-территориаль зонасы һәм рәткә бүленгән территория, юл челтәре белән ватылган карта һәм каберләү корылмаларына бүлеп бирелгән территория.

2.21. Жәмәгать зиратында урыннар каралырга мөмкин:

- мактаулы күмелгән урыннар :

- хәрби каберлекләр өчен;

- для погребения умерших, личность которых не установлена органами внутренних дел, и для погребения умерших, при отсутствии супруга, близких родственников, иных родственников либо законного представителя или при невозможности осуществить ими погребение.

- шәхесләре Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән мәетләрне жирләү өчен һәм хатыны, якин туганнары, башка туганнары яисә законлы вәкил булмаганда, яисә алар жирләү мөмкин булмаганда, мәетләрне күмү өчен.

2.22. Зират территориясә жиһазландырыла:

- жир кишәрлекләре - күмелгән кварталлар, кабер номерлары күрсәткечләре белән;

– официальных рәсми белдерүләрне, әлеге Нигезләмәне, шулай ук башка кирәкле мәгълүматны урнаштыру өчен стенд; вак чүп жыю өчен урналар белән;

– -чүп өю өчен контейнерлар белән.

2.25. Гражданның тарафыннан билгеләнгән кабер салу корылмалары аларның милкә булып тора.

2.26. Кабер корылмаларындагы язучылар, чыннан да, бу урында үлгән (һәлак булган) кешеләр турындагы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

2. Жәмәгать зиратында җирләү тәртибе.

3.1. Жәмәгать зиратында җирләү үлгән кешенең мәетен (жәсәдләрен) җирләү юлы белән башкарыла.

3.2. Мәрхүмне зиратта җирләү рәхсәтеннән башка тыела.

3.3. Моның өчен бирелгән җир кишәрлекләрендә үз белдеге белән җирләү рәхсәт ителми.

Ябык жәмәгать зиратларында күмү тыела.

3.4. Җирләү өчен җир участкаларын бирү вәкаләтле орган үлгән кешене каберлеккә күмүгә рәхсәт бирү яки каберлеккә туфрак урнаштырылган урнага рәхсәт бирү юлы белән башкарыла (алга таба - рәхсәт).

3.5. Рәхсәт сорап якынары (ире (хатыны), балалары, ата-аналар, уллыка алынган, уллыка алынган, туганнары һәм туганнары, бертуган апалары, оныклары, бабай, әби), башка туганнары яки законлы вәкил, үлгән кешене җирләүне үз өстенә алган бүтән затлар, шул исәптән җирләүне оештыручы агентлар (затлар) мөрәҗәгать итә ала.

3.6. Җирләүне оештыручы затлар вәкаләтле органга тапшыралар:

– кабердә мәрхүмне күмүгә рәхсәт бирү турында гариза (кабердәге туфрак белән тартма урынына).

– мәрхүмнең үлеме турында таныклык күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә кушымтасы белән);

– гариза бирүченең паспорт күчермәсе (чагыштыру өчен Төп нөсхә кушымтасы белән);

- кремация турында белешмә күчермәсе (кабердәге туфрак белән чүп савытына рәхсәт сорап мөрәҗәгать иткән очракта), (Төп нөсхә кушымтасы белән чагыштыру).

3.7. Мәрхүмне җирләү өчен җир кишәрлеге бирү башкарма комитет тарафыннан күрсәтелгән муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибен һәм стандартын билгеләүче административ регламент нигезендә гамәлгә ашырыла. Мәрхүмне җирләү өчен җир кишәрлеге бирү гариза бирүче үлгән кешене җирләү өчен җир участогы бирү

турында язма гариза биргән көннән соң килгән 1 эш көне дәвамында гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән гаризаны карау нәтижәләре буенча мәрхүмне жирләү өчен жир участогы бирү турында белешмә бирелә.

Мәрхүмне жирләү урыны жәмәгать зиратында бушлай бирелә.

3.8. Яңа каберлекләр гамәлдәге нумерация буенча эзлекле тәртиптә башкарыла.

3.9. 3.9. Участокта, юл кырыйларында каберлекләр арасындагы аерма белән күмү рөхсәт ителми.

3.10. Мәрхүмне күмү санитар кагыйдәләр нигезендә, үлгәннән соң 24 сәгаттән дә соңга калмыйча яисә медицина органнары рөхсәте буенча гадәттән тыш хәлләр булган очракта, иртә срокларда башкарыла.

3.11. Туганнарын бер үк кабергә күмү, элек күмелгән мизгелдән 20 елдан да соңга калмыйча, минерализациянең тулы чоры тәмамланганнан соң рөхсәт ителә.

Чүплекләргә туган каберенә туфрак белән күмү, элек кабердәге табут күмелү вакытына карамастан, рөхсәт ителә.

3.12. Күмелгән очракта кабер теркәү билгесе, үлгән яисә үлгән кешенең фамилиясен, инициалларын һәм жирләү датасын, аның туган һәм үлем даталарын, шулай ук жирләү башкарылган жир участогының номерын күрсәтеп куела (ул булган очракта).

3.13. Жирләү өчен җаваплы зат дип үлгән (вафат булган) кешене жирләү бурычын үз өстенә алган якин туганнар арасынан зат яисә жирләү өчен җаваплылыкны беркетү турында гариза белән вәкаләтле Башкарма комитетка язмача мөрәҗәгать иткән башка зат таныла.

4. Зиратларны төзекләндерү

4.1. Зиратларны төзү һәм төзекләндерү буенча барлык эшләр гамәлдәге агачларны, куакларны һәм үсемлек грунтын максималь рәвештә саклап башкарылырга тиеш.

4.2. Агач кисүне, санитар-яклау зонасы һәм мораль (Яшел) саклау зонасын булдыру өчен, табигый яшел үсентеләргә (урман) максималь рәвештә файдаланып, сайлап алып башкарырга кирәк.

4.3. Яңа булдырыла торган зират территориясе тирәсендә уза торган мораль (Яшел) яклау зонасы 10-20 м киңлектәге яшел үсентеләр (ылыслы агачлар) белән тыгыз булырга тиеш.

4.4. 4.4. Яшел үсентеләр майданы зиратның 20% майданынан да ким булмаска тиеш.

4.5. Яңа булдырыла торган жирләү урыннарын яшелләндерү башкарыла торган төзелеш эшләренең гомуми комплексына керергә һәм объектны файдалануга тапшырган вакытка кадәр төгәлләнергә тиеш. Зиратны яшелләндергәндә агачтан кабергә кадәр ара 5 метрдан да ким булмаска тиеш.

4.6. Юллар һәм тротуарлар, кварталлар һәм участоклар территориясе буенча жәяүлеләрне үтү өчен билгеләнгән. Юл киңлегенә (тротуар) кимендә 1,0 м тәшкил итәргә тиеш.

5. Каберлекләрне теркәү һәм исәпләү.

5.1. Жәмәгать зиратлары территориясендә житештерелгән һәр күмелү, шул исәптән гаилә (туганнар) жирләнеше күмелгән урыннарны теркәү кенәгәсендә вәкаләтле Башкарма комитет тарафыннан исәпкә алынырга тиеш. Язылу үлем турында таныклык һәм үлем датасы, үлгән кешенең фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, үлү турында таныклык сериясе һәм номеры; кабернең тәртип номеры (ул булган очракта); жирләүне оештыру өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, атасы күрсәтелгән нигездә башкарыла.

5.2. Каберлекләрне теркәү китаплары катгый хисап документлары булып тора һәм даими саклау вакыты булган эшләргә керә. Каберлекләрне теркәү кенәгәләре вәкаләтле орган тарафыннан жирләнүгә теркәү номерларын өзлексез бирү методы белән алынган, тикшерелгән рәвештә алып барыла. Күрсәтелгән китаплар, аларны тәмамлау факты буенча, вәкаләтле орган тарафыннан шәһәр архивына даими саклауга тапшырыла.

6. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге.

6.1. Жирләү эшен оештыручы затка (иренә, якиннарына, башка туганнарына, законлы вәкиленә яки үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган бүтән затка) «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль законның 9 статьясы нигезендә жирләү буенча хезмәтләр исемлеген түләүсез бирү гарантияләнгән.

6.2. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең бәясе, 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы «Жирләү һәм жирләү эше турында» Федераль законның 9 статьясындагы 3 пункты нигезендә, вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

7. Вафат булган (вафат булган), ире, якин туганнары, башка туганнары яисә законлы вәкиле булмаган затларны жирләү гарантияләре.

7.1. Хатыны, якин туганнары, башка туганнары яисә үлгән кешенең законлы вәкиле булмаса, жирләү мөмкин булмаса, шулай ук үлгән кешене жирләү, жирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаса, Эчке эшләр органнары тарафыннан аның шәхесен

билгелэгәннән соң, урамда яки башка урында җирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда, үлем сәбәпләрен билгелэгәннән соң, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса, махсус хезмәт тарафыннан үлем сәбәбәбен ачыклаганнан соң өч тәүлек эчендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Шәхесләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән мәетләрне җирләү өлеге органнарның ризалыгы белән махсус хезмәт тарафыннан, мондый очракларның билгеле бер участкаларында җәмәгать зиратларын җирләү юлы белән башкарыла.

– 7.3. 7.1 пунктында һәм 7.2 пунктында күрсәтелгән мәетләрне җирләгәндә махсуслаштырылган хезмәт күрсәтә торган хезмәтләр үз эченә:

- җирләү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү;
- тәнне юу;
- мәетне китерү;
- мәрхүмне зиратка ташу (крематорийга);
- җирләү.

8. Җирләү, ритуаль хезмәтләр, җирләү ритуалы предметлары буенча хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләр.

8.1. Җирләү, ритуаль хезмәтләр, җирләү ритуалы предметлары, махсус хезмәт, шулай ук башка хужалык итүче субъектларның сыйфаты җирләү эше өлкәсендә мәҗбүри таләпләрне билгеләүче санитар нормаларга һәм кагыйдәләргә, техник шартларга һәм башка хокукый актларга туры килергә тиеш.

9. Җәмәгать зираты территориясе буенча транспорт чаралары хәрәкәте кагыйдәләре.

9.1. Автокатафалк, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт җәмәгать зираты территориясенә тоткарлыксыз бару хокукына ия.

9.2. Инвалидлар җәмәгать зираты территориясенә шәхси автотранспортта йөрү хокукына ия.

9.3. Җирләү участогын төзекләндерү өчен материаллар китерүче транспорт чарасын йөртү рәхсәт ителә.

10. Өлеге Нигезләмәнең үтәлешен контрольдә тоту.

10.1. Башкарма комитет өлеге Нигезләмәнең үлгән кешене җирләү һәм җирләү, Күмү урыннарын карап тоту белән бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыручы хужалык итүче барлык субъектлар тарафыннан үтәлешен контрольдә тоту.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Полянка авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә җирләү урыннарын булдыру һәм карап тоту тәртибе һәм зиратларның эшчәнлеге турында Нигезләмәгә 1 нче кушымта

Полянка авыл җирлеге территориясендә
ЗИРАТЛАР ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Зират исеме	Зиратның адресы	Мәйданы, га	Эшли яки ябык
	зират	Полянка авылы	11,8	Эшли
	зират	Танкеевка авылы	7,1	Эшли